

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

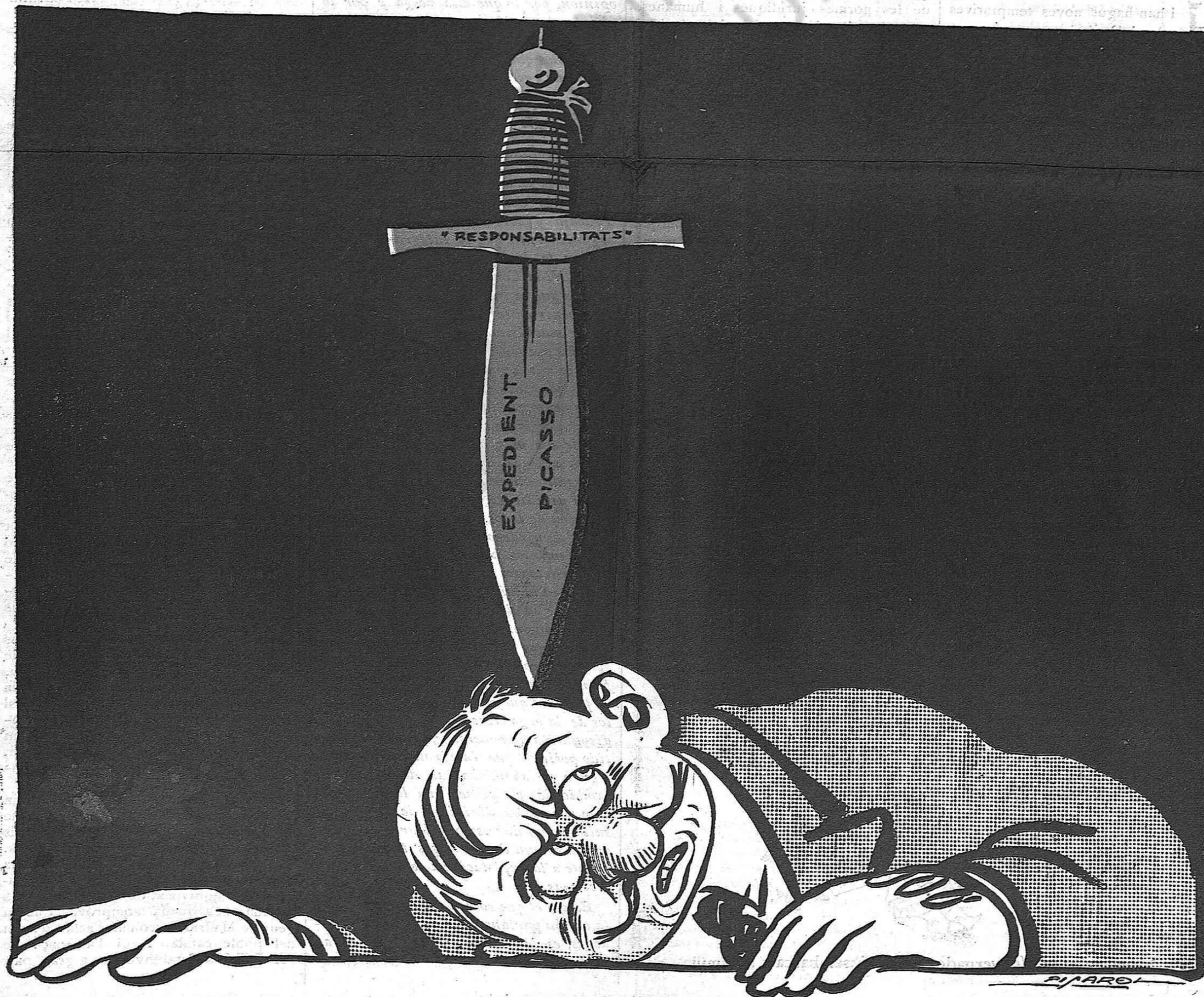
ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÈNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'ESPASA DE DAMUCLES

En García Prieto.—Aquesta eina em dóna calfred, fins la somnio a la nit.

La farsa de Madrid

Les darreres escenes de la comèdia que està representant-se a la capital espanyola sota el títol de «Les Responsabilitats», han fet algun efecte sobre el públic, especialment el dels pisos alts. Però l'espectador serà ha de reconèixer que aquesta obra, a despit d'haver estat molt assajada i d'haver-se pintat expressament algunes decoracions, està destinada a un fracàs sorollós. Els mateixos que de bon principi han aplaudit, acabaran xiulant d'una manera desesperada.

En obres d'aquesta mena, l'única cosa interessant és el desenllaç. I tot indica que el desenllaç de «Les Responsabilitats» serà d'una buidor intolerable. Acabarà, segurament, amb l'evaporació pràctica de les acusacions i amb la impunitat dels culpables. Per a arribar a aquest resultat estan d'acord els homes del règim i fins alguns que no són oficialment del règim. Fins sospitem que el terrible senyor Prieto, que pujant dalt d'un pupitre del Congrés va dir aquelles paraules contra la Fatalitat, ha acceptat el paper de fiscal en el repartiment de l'obra, sabent ja per endavant que tots els crits s'esbravarien i que de vegades els que més criden són els que menys fan.

Ha caigut un Govern i n'ha pujat un altre. Hi ha certa gent que's creu que amb això ja n'hi ha prou. Es veu d'una hora lluny que els lliberals tenen tan poques ganes, com els conservadors, d'exigir de debó les responsabilitats. Darrera d'aquesta paraula d'actualitat hi ha totes les ambicions, totes les travetes i totes les misèries de la política espanyola. L'actitud més noble i més digna és la que aquesta vegada ha adoptat Catalunya, quieta i silenciosa davant la bellugadissa i els crits efímers que a Espanya s'han produït. En aquesta gran farsa, Catalunya no hi vol tenir cap paper. Ella prepara una altra obra de més força per a salvar el seu ideal i els seus interessos enmig de l'enfonsament vergonyós de l'empòstissat espanyol.

La violència

Hi han hagut noves temptatives de violència i nous atemptats, i els conservadors s'han apresat a dir: Ja ho dèiem nosaltres. Nosaltres, lliberals, hem respost: Doncs s'ha d'estrangular aquest retorn a la violència personal i estèril.

No creiem en el retorn de les passades violències, perquè fou trencat l'ambient de violència. Els nostres obrers no reaccionaren contra les insistents agressions que feien víctimes als patrons. No s'aprovava, però no's condemnava. Eren patrons els que queien, i què tenien ells que veure amb els patrons? Arribada la repressió, foren obrers els caiguts, sindicalistes notoris o perillosos i, aleshores, els patrons i els acomodats, respon-

gueren: Què tenim nosaltres que veure amb els sindicalistes? Tots, obrers i patrons, no pensaven que tots hi tenien que veure amb aquelles transgressions de les normes jurídiques i humanes, perquè a l'acció succeiria la reacció, i an aquesta l'acció altra volta, sense que cap ideal, ni el de l'ordre, ni el de la justícia, obtingués cap guany.

Però, al retornar a la vida pública i legal els sindicats, declararen la seva decisió d'esmenar vells errors. Els patrons i els conservadors, al seu torn, comprovaren que les reaccions més implacables no solucionen res. És la frase d'En Descluze, al caure en les barricades de la Comune: «Mateu-nos a tots perquè sinó, tornarem a començar». Ne mataren vint mil. Ne deportaren i exilaren altres vint mil. Als pocs anys, el poble tornava a anar al mur dels federats, a glorificar an els fusellats. Però lo que no

aconseguí En Gallifet, lo que no lograren els tribunals militars de Versalles, ho lograren els doctrinaris de l'ordre democràtic i els teoritzadors de la tradició. El comunisme no ha arrelat a França, però la república burgesa pot mostrar les mans netes de sang.

La lliçó d'aquests dos darrers anys pot ésser doble lliçó per als manuals i per als possessors, perquè per a tots dos ha estat estèril la violència. Hem de suposar que els que pretenen tornar a la tragèdia són voluntats escaduceres, però així i tot, les organitzacions obreres,

totes les organitzacions deuen eliminar-les, com deuen tots sostenir l'actual ambient de serenitat.

No deuen retornar aquells dies horribles, de sang quotidiana. Tots hem sofert massa per no aixecar-nos, amb unanimitat ciutadana, imposant el respecte a la vida i a la llibertat d'associació. Tots hem de cridar que la vulneració d'aquest respecte, pot conduir-nos a una nova vulneració de totes les lleis. No's dilucida una preponderància obrera. És la mateixa llibertat la que està en plet.

PARADOX

¿Deben los obreros intervenir en la política?

Tal es el problema que se ha planteado y debatido en el diario El Diluvio de días pasados.

Las circunstancias de haber estado ausente de Barcelona casi todo este tiempo, el que se ha empleado en debatir el problema, me ha impedido seguir, como hubiera sido mi deseo, las incidencias de la discusión, lo que me daría margen a que ahora pudiera terciar en ella, rebatiendo o ratificando el criterio sustentado por los camaradas y amigos que han terciado y expuesto lo que pensaban en tan interesante cuestión.

Pero si no podemos opinar ni discutir acerca de lo manifestado por los camaradas que han intervenido, podremos, al menos, exponer nuestra modesta opinión, por lo que ella valga y por lo que pueda esclarecer el asunto que se debate.

Creemos que el problema ha sido mal planteado, es decir, enfocado torcidamente.

¿Deben los obreros intervenir en la política? Pueden hacerlo, si quieren; si tal es su voluntad, aunque personalmente creamos que no, por lo infecunda que resultaría su actuación.

¿Debe la Confederación Nacional del Trabajo y correlativamente todas las organizaciones que la integran intervenir en la lucha política? De ningún modo. Ni la Confederación, ni los organismos que la integran pueden ni deben intervenir en la política. ¿Por qué?

Por muchísimas razones, por variadísimas razones; pero la que más interesa, la razón que emerge y se destaca sobre todas las demás es la de que, desde el momento que la Confederación interviniere en las luchas políticas, perdería una de sus más preciadas características, a más de contribuir a su propia desorganización, a quebrantar sus fuerzas, a dividir las. No escapa a la consideración de todos, que las organizaciones de la Confederación están integradas por elementos heterogéneos, muchos de ellos militantes en partidos políticos que actúan en la vida política. Resultaría, pues, que en el momento en que la Confederación interviniere en la lucha política, estos obreros se desintegrarían de ella para ayudar al partido de que forman parte, ya que la Confederación, al pedirles que votaran por los candidatos de la organización, los pondría en la disyuntiva de ponerse enfrente del partido político que integran, y al que es seguro no abandonarían desoyendo, en cambio, las peticiones que la organización obrera les dirigiese, de lo que resultaría un dualismo peligroso para la acción común de las clases trabajadoras frente a la explotación de que se les hace víctimas.

Esto y el que consideremos infecunda la acción parlamentaria de los trabajadores, es lo que nos lleva a considerar también pernicioso la intervención de

las organizaciones de los trabajadores en la política.

Ahora bien, el que los trabajadores como tales, como ciudadanos y como individuos intervengan en la lucha política, lo repetimos, nos parece obra infecunda, estéril, sin resultados prácticos ni positivos, pero son libres de intervenir o no intervenir.

Más que otra cosa es cuestión de educación, de confianza y de convicción; y como nosotros la convicción y la confianza en la lucha la hemos perdido, y como la educación social recibida es otra, y la historia y los hechos están en concordancia con esa educación, es por lo que no aceptamos la intervención de las organizaciones sindicales en la lucha política.

A. PESTAÑA

L'ABC parla molt bé

Ben segur que l'autor de l'article que diumenge passat publicà el diari de més circulació a Espanya, ABC, es creia que les seves afirmacions cantelludes i punxagudes causarien a Catalunya un efecte terrible. L'òrgan del senyor Luca de Tena amenaçava els catalans amb treure'ls la protecció dels Aranzels espanyols. «Voleu la llibertat de Catalunya? Venia a dir l'al·ludit article, doncs l'hauréu de pendre tota i la vostra independència implicarà l'existència de Duanes a la futura frontera catalano-espanyola; i així perdrà l'indústria del vostre país el gran mercat d'Espanya».

Davant d'aquesta amenaça, ABC devia suposar que els catalans, posats a triar entre la llibertat i l'Aranzel, es decantarien per aquest i que amb grans plors i de genolls en terra demanarien al senyor Luca de Tena, per l'amor de Déu, que no els expulsés d'Espanya, que no els tregués la protecció aranzelària que els concedeix l'Estat espanyol. Això representa l'adaptació castellana de la famosa frase dels vells catalanistes: o tot o res. Si els catalans volen llibertat, no han d'aturar-se a l'autonomia. Han de arribar fins a l'independència. Si no accepten el Govern d'Espanya i dels espanyols, tampoc han d'acceptar el seus diners.

Heu's aquí, doncs, que l'ABC ens amenaça amb expulsar Catalunya de l'Estat espanyol. Diu que els explotem, que els deshonrem, que els xuclen la sang i els roben els diners. I, és clar, si damunt d'això encara demanem l'autonomia, els castellans troben que fan un pèssim negoci. Més val que ens separem, sense anar a una guerra civil, i que cadascú s'apani a casa seva.

Nosaltres trobem que l'ABC quan parla així, parla molt bé. Llàstima que no parlin de la mateixa manera tots els polítics i en general tots els castellans. Si el diari del senyor Luca de Tena ha cregut que amb la seva tesi ens esporugua, s'ha equivocat de mig a mig. Una vegada més queda comprovat que la gent de Madrid desconeix l'estat d'ànim del poble català. Avui l'amenaça de l'ABC fa a Catalunya, fins a gran part

POSSIBILITATS

En Sánchez Anido (governador civil), desembarca a la família

dels elements econòmics catalans, el mateix efecte que si els amenacesin amb adjudicar-los la grossa de Nadal. Ells s'ho han cregut de debò que ens protegeixen i ens mantenen. Doncs poden tenir per cert que si el dilema de A B C se'l fessin seu oficialment els castellans, tindria a Catalunya un èxit immediat i esplèndid. Si renunciessin a oposar-se per la força, com anuncia el diari madrileny, a la llibertat de Catalunya, els estimariem més que mai, els diríem germans i els convidariem de bon cor a les festes solemniais que organitzariem per a celebrar la proclamació de la República catalana.

FULMEN

La pilota trágica

Té unes entranyes tan dures la política, que ni als pobres deu mil fills de mare morts al Marroc deixa reposar en pau. Després d'haver-los tret per força de ses llars i d'haver-los abandonat a l'Àfrica per a fer-los víctimes del salvatgisme dels moros, ara se'ls passen dels uns als altres a puntades de peu, com una pilota de futbol, fent-los servir per a les escandaloses i repugnants combinacions que la política ampra per a enganyar al poble.

Pobres deu mil morts! Els xerraires els invoquen a les Corts per a fer lluir la seva oratòria i llencen els seus ossos al cap dels contraris com un macabre argument; en les manifestacions s'enlaira com una bandera trágica les despulles d'aquells innocents; els diaris els fan servir com a llampants cartells de ses campanyes partidistes. Aquells pobres minyons, víctimes de les torpes espanyoles, ni en la mort troben la pau pietosa de que són mereixedors.

Han servit de catapulta per a enderrocar als conservadors; han sigut l'escam-

bell que han utilitzat els lliberals per a enfilar-se al poder. Tothom els utilitza per a les seves conveniències, però ningú sent per ells una gota de pietat en son cor. Si als pobres soldats no els ploessin les seves mares no caldria que esperessin una llàgrima en ses tombes, perquè la Espanya dels polítics no té entranyes.

I no és arribada encara l'hora de que

reposin en pau els deu mil morts. Ara vindran les eleccions i tothom farà plataforma electoral de ses ossamentes. Tots els pescadors d'actes voldran venjar la desfeta de Mont-Arruit. Tots prometran exigir formalment, fermament, enèrgicament les més estretes responsabilitats als causants indirectes i directes de l'enfonsament d'Annual. I al parlar

El Pelele d'En Romanones

de la nostra desgraciada acció a l'Àfrica, i dels desfalcs de Larraix, i de l'imprevisió dels uns i la covardia dels altres, sortiran els deu mil morts passejats impiament en totes les xerrameques electorals de tots els districtes d'Espanya.

Pau a les víctimes i càstic als botxins. Això caldria i això no hi haurà. Després d'utilitzar la pilota trágica en aquest repugnant futbol polític, tot restarà en la major impunitat. Llops amb llops no's mosseguen. No hi ha cap home polític que pugui tirar la primera pedra contra els culpables. El poble és l'únic que, amb raó i dret, podria i deuria portar a la força a tots plegats, però a Espanya no hi ha poble. Les terres espanyoles són habitades per remats de xais.

JEPH DE JESPU

Espurnes

—Ha pujat la Conjunció?...

I què és la Conjunció, pare?

—Una colla d'aixerits

que temps fa que dejunaven

i s'havien avingut

per veure si conjuntant-se,

podien entrà al rebost,

cosa que, sols, no lograven.

—I a l'últim ho han conseguit?

—L'altre dia.

—I que hi fan ara

allà dins els conjuntats?

—Què et dirè?... El que fan les rates

quan es fiquen en un lloc

on hi abunda la pitansa.

—Trobo que En Garcia Prieto

ha tingut molt mala mà.

Portà En Pedregal a Hisenda!...

Quin erro més garratal!

De tots els homes polítics

que figuren en el camp

conjuncionista, aquest era

potset el menos indicat.

Fins avui el nostre dèficit

es podia trampear,

Batallades de tot arreu

EL COMITE

Això dels comitès està de moda. Fins a Grècia en van anomenar un. És clar que a Grècia tenen el perfectíssim dret d'anomenar tants comitès com vulguin, com qualsevol altre poble, mentre no s'hi oposi Anglaterra.

Abans d'esdevindre la tragèdia grega, lo dels comitès semblava reservat a Rússia. La Rússia roja era la terra dels comitès, dels comissaris i dels afusellaments, perquè es coneix que allí on hi ha comitès i comissaris, mentre no siguin d'Exposició, hi han escarments.

Com una mena d'estrella amb cua, d'aquelles que encara avui deixen corpresos a molts, pel món han passat les enèrgiques decisions del Comitè Revolucionari d'Atenes.

A nosaltres, sobretot, tant ens sorprengué, que ens creiem veure els trets grecs dirigits a casa nostra i venir-hi tan justos com a la mateixa Grècia.

Una altra de les sorpreses va ésser l'actitud d'Anglaterra. És a dir, tant com sorpresa no, direm mal efecte. Només va ésser un moment per això. Després vàrem reflexionar i el trobàrem escaient. Així ha donat ocasió perquè un senzill Comitè Revolucionari es posés enfront de la mestressa del mar. I que consti que ha vençut el Comitè.

I és que quan es té raó, no hi valen forces, ni potències. Lo millor és pendre exemple i tindre'l present per quan arribi el cas.

El Comitè Revolucionari d'Atenes

ELS ACUSATS

Primer de tot, un pietós record per aquells homes que una sotmissió exagerada a la reialesa els ha fet víctimes de les ires populars.

La sort d'aquests homes, que no fa gaire tenien

Gouvaris i els ministres grecs escoltant l'acusació pronunciada contra ells en la sessió del Consell de Guerra

a les seves mans els destins del poble hel·lènic, és trágica. Són culpables del crim més afros que's pugui cometre, el de portar al desastre an el poble que els hi ha sigut confiat. Però la seva culpa és, en bona veritat, més aparent que altra cosa. Volem dir que existeix l'inductor. I l'inductor, la testa coronada, rublerta d'or per fora i plena de serps verinoses per dins, no ha sigut castigat com es mereixia.

Encara potser trobaríem un altre apel·latiu pels ministres executats a Atenes. Els governants grecs es trobaren davant d'un exèrcit perfectament disciplinat de faisó que malgrat la derrota soferta sigui causada per les més gran impremeditacions, sempre hi haurà el fet d'haver sigut vençuts per un exèrcit. Ben al revés d'aquí, que un exèrcit que si no està degudament disciplinat i organitzat s'hi esmercen milions perquè ho estigui, és vençut, derrotat i desfet per una colla d'homes que fins després de la victòria no pensaren en organitzar-se, cosa que del tot encara segurament no han fet perquè no havem tingut el desastre definitiu.

Dissortats governants grecs. Tot el vostre pecat consisteix en haver nascut a Grècia. Quan es vol ésser gos d'una monarquia, laic d'un rei, es naix a qualsevol altre poble i no a Grècia.

Què més voldríem sinó que els culpables de desastre d'Annual els poguessim portar a Atenes.

EL METROPOLITÀ

Dissabte passat la Societat Anònima Gran Metropolità de Barcelona, convidà a les autoritats barcelonines, diversos enginyers, entitats i premsa a visitar les obres realitzades del Metropolità.

A les quatre de la tarda els convidats es reuniren al pou núm. 10 a la Plaça d'En Trilla.

Tots baixaren al pou sudit, lloc on començava la visita, per mitjà de l'ascensor que utilitzen els obrers.

D'allí es dirigiren cap a la Plaça dels Josepets que és on acaba el primer traçat del Metropolità. Les obres estan tan avançades que solament hi manquen 42 metres per a arribar a aquella estació.

Cap a l'altre costat, en direcció al mar, la volta ja està ben acabada fins al pou núm. 9 de la Rambla del Prat. L'estació d'aquest lloc ja està gairebé llesta, faltant només construir els molls.

A la Rambla del Prat tothom sortí de fa foradada per a dirigir-se en autos al pou de l'entrada del carrer de Salmeron. A aquest tros la foradada i la volta ja estan acabades, de tal manera que aviat ja es començarà a col·locar les línies.

En arribar a l'encreuament del Passeig de Gràcia, amb el carrer d'Aragó, lloc on es troba el Metropolità amb el tren de M. S. A. els invitats hagueren de sortir altra vegada, ja que l'encreuament de les dues línies està encara en construcció.

Els invitats sortiren altra vegada de les obres, per a baixar-hi pel pou del carrer de Diputació i seguir fins a la Plaça de Catalunya, davant de la Rambla de Canaletes.

Des del pou del carrer de la Diputació es veu ja ben acabada la foradada que va fins al carrer d'Aragó. En aquest tros hi haurà un pas subterrani que comunicarà amb el Baixador del Passeig de Gràcia, permetent que els viatgers de la Companyia M. S. A. puguin continuar el seu camí amb rapidesa fins el Pla de la Boqueria o bé al port.

A la Plaça de Catalunya, al costat de la Ronda de Sant Pere, hi ha la bifurcació de les línies I i II.

L'estació de la Plaça de Catalunya, final de les obres realitzades, té tota la magnificència de les estacions de les grans urbs modernes. Els molls que ja estan completament acabats, tenen una amplada de quatre metres.

Aquesta estació, a més de les comoditats que tenen les altres, és a dir, vestíbuls, llocs de venda de llibres i periòdics i el bar, tindrà un pas subterrani que conduirà amb els Ferrocarrils de Ca-

talunya i un altre que portarà al carrer de Riva deneyra, per a posar al viatger més segur del trànsit.

A aquesta estació s'hi veu el començament de les obres que es realitzaran a les Rambles.

La construcció d'aquesta secció segurament s'acabarà a finals del proper any.

La línia que visitarem es dirà «Línia número 1», la qual enllaça al carrer d'Aragó amb la 2, que es dirigirà al port per la Plaça d'Urquinaona i Via Laietana. De la línia núm. 2 ja està construït el tros que anys enrera feu l'Ajuntament, el qual ha estat comprat per la Companyia del Gran Metropolità de Barcelona, i aviat es començaran les obres de la foradada del carrer de Bilbao i de la Ronda de Sant Pere.

La línia núm. 1 tindrà una llargada de 3,400 metres, amb les sis següents estacions: Josepets, La Fontana, Diagonal, Aragó, Plaça de Catalunya i Pla de la Boqueria. La línia núm. 2 tindrà 4,200 metres, i demés de les quatre estacions de la número 1 tindrà les de la Plaça d'Urquinaona, Jaume I i Portal de Mar.

Els tècnics que ens acompanyaren ens asseguraren que els trens serien ràpids, còmodes i segurs i les tarifes econòmiques.

L'esforç realitzat per la Companyia portant a

La visita a les obres del Metropolità de Barcelona

cap les obres en tan poc temps, posat que's començaren a l'agost de 1921 i sembla que abans d'un any estaran acabades, mereix un just elogi de tota la ciutat. Tots els invitats quedaren agradablement impressionats de l'excel·lent construcció de les obres, playent-se que els ciutadans ignorin la tasca realitzada.

El Metropolità resoldrà el problema de la circulació a la nostra ciutat.

La estela de la crisi

Aquesta ens costa 22.500 pessetes a l'any

però, ara?... Es clar que l'Hisenda anirà pel pedregal!

L'Alvarez ha quedat fora del Govern. Per quina causa? Perquè pugui, en les Corts noves que en breu deuran convocar-se, ocupar la presidència del Congrés. Ai, pobret Alvarez! La perspectiva és bonica, però, el temps té unes jugades tan perverses... I si el carro de la Conjunció s'encalla? I si d'aquí a les Corts noves passa alguna cosa estranya? I si ens sorprèn un diluvi i tot això se'n va al diable!...

Prenent el tren que els du a casa, els diputats van pensant: —El taller tanca les portes, hem quedat sense treball. Aquest lock-out que comença, durarà poc? Serà llarg? Veurem!... Sort que, de tots modos, per ara seguim cobrant.

Compteu: l'Alba, l'Alhucemas, En Romanones... Pot ser que tres caps tan disconformes visquin units gaire temps? O, dit en termes avícols: Un pagès intel·ligent posaria a casa seva tants gallins en un galliner?

—Perquè, si hem de fer Corts noves, no es convoquen tot seguit?— preguntava a un home pràctic un que peca de senzill. —Tan depressa, és impossible. No veu que el Govern, a fi de que tot es faci amb ordre, primè ha d'arreglar els tupins?

C. GUMÀ

Vista de l'última sessió del Congrés

Ni agafant les campanes el president va restablir-se l'ordre

sar-lo per damunt de les fluctuacions del sufragi...

Aleshores, amics meus, jo us respondré que tot sovint és una petita cosa, una minúcia gairebé ridícula, la que pot determinar els rampells sentimentals d'un home com el senyor Sala. I que, tanmateix, això no vol dir que el senyor Sala no sigui un pur sentimental.

CARLES SOLDEVILA

REPICS

El senyor Sala de Terrassa, pilar mestre de la Unió Monàrquica Nacional s'ha retirat de la política. Mireu com una mateixa cosa, un mateix acte poden ésser dramàtics o còmics segons qui els fa. Un Macià es retirà de la política o del Congrés més ben dit, i el seu gest pren un aire dramàtic, shakespeareià. Ho fa un senyor Sala i el seu gest pren un aire còmic, també shakespeareià, però shakespeareià del Falstaff com quan aquest personatge, sortint del cove de la roba bruta, renuncia als galanteigs que han omplert de befa i de ridícul la seva testa.

Amb motiu de complir cent anys de la seva naixença, França prepara un homenatge a Pasteur, el savi que feu recular els límits de la mortalitat humana, l'home del qual s'ha dit que fou el més gran benefactor de la humanitat. Les teories de Pasteur es funden totalment en els microbis. Vencem als microbis, es digué, i la salut dels homes estarà ben defensada. Barcelona, on tots els microbis tenen el seu reialme, no es recordarà probablement de Pasteur, el sobirà de l'higiene. I el tifus seguirà essent el rei macabre del poble barceloní.

S'ha anomenat una comissió per a que activi la inauguració del monument an En Pi i Margall.

Pobre Pi i Margall, ja pots esperar assegut! No és que dubtem dels bons intents de la Comissió i creiem que és molt lloable aquesta iniciativa, però s'han de vencer tantes inèrcies, que un no pot menys que pensar: I bé, ja tenim deu anys més de coll.

El Govern vol activar la tramitació de les causes militars derivades de l'expedient Picasso. El Govern vol reorganitzar l'exèrcit, el Govern vol moltes coses. Com es coneix que és un Govern que comença.

Sembla que vulguin tornar a rebrotar els atemptats. No ens precipitem en els judicis i menys en els actes. Seny, seny i seny! Que no ens vulguin fer creure ara que Barcelona no pot viure tranquil·la sense un Arlegui ni sense un Martínez Anido.

Els nacionalistes de Reus han fet una edició especial de la conferència que el nostre company l'eminent publicista N'Antoni Rovira i Virgili donà a aquella ciutat, desenrotllant el tema: *El problema de les nacions ibèriques*.

L'activitat d'En Rovira i Virgili és esfereidora. Ultimament ha donat una conferència a l'Ateneu Empordanès sobre aquest tema: *L'imposició de la llengua en la ensenyança*. En Rovira i Virgili és, avui, el més gran defensor d'una Catalunya forta, lliberal i lliberada. És un campió plé de força, de saviesa i de sava popular. És—perquè no dir-ho?—l'home de demà.

Un que s'retira de la política

Entre els comentaris que ha inspirat la decisió del senyor Sala, de Terrassa, de retirar-se de la política, ens ha semblat molt just, molt fi i molt irònic — amb aquella ironia graciosa que diu tantes coses — el que ha escrit el penetrant Carles Soldevila en el nostre estimat confrere *La Publicitat* i que amb gust reproduïm aquí:

Al voltant del determini d'En Sala

Ho he sospitat sempre. L'Alfons Sala, de Terrassa, en el fons del fons, és un sentimental. Per sentimentalisme va abandonar fa anys la Direcció General de Comerç que li havia ofert el comte de Romanones. Per sentimentalisme va convertir-se, sense a quant va ni a quant costa, en cap visible de la Unió Monàrquica Nacional. I ara, per sentimentalisme, renuncia a l'acta i diu que se'n va a casa ple d'un fàstic sagrat.

Em direu: I com és que aquest senyor ha esperat tant de temps a fastiguejar-se? No tenia al seu voltant, entre els seus correligionaris, suficients exemples de irresponsabilitat descoratjadora?

Es possible. Però jo crec que el senyor Sala, en la política, ha fet un paper semblant al que solen fer els marits enganyats. Tothom sabia que la Unió Monàrquica Nacional feia mans i mànigues en diversos ordres i era terrible-

ment infidel a la bonhomia del patriarca de Terrassa. Però ell, el patriarca, no en tenia esment.

Em direu: El sentimentalisme d'En Sala és sospitos. Ha sentit el que vos anomenen un fàstic sagrat en el moment precís que el Govern acabava de convocar, contra el seu voler, eleccions municipals a Castellbisbal; en el moment precís que el Govern acaba de negar-se a nomenar-lo senador vitalici per a po-

Aviat sortirà

ALMANAC de LA CAMPANA DE GRACIA